

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfint 198
Tel. 24-36-41

Nr. 06/2-1775 din 20.04.2016

La nr.26-12/3-17-929/2885 din 18 aprilie 2016

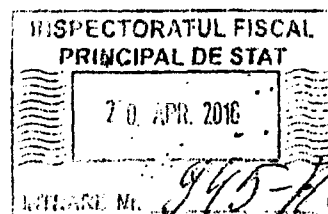
Ministerul Finanțelor

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție asupra nivelului coruptibilității proiectului legii privind Serviciul Fiscal de Stat și proiectului legii pentru ~~completarea Codului de procedură penală.~~

^{4 pagini}
Anexă: potrivit textului - 12 (douăsprezece) file.

Director

Viorel CHETRARU

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

asupra nivelului coruptibilității proiectului

de lege privind completarea Codului de procedură penală nr.122
din 14 martie 2003 (art.93, 262, 273)

I. EVALUAREA GENERALĂ A PROIECTULUI

1. Evaluarea fundamentării proiectului

1.1 Fundamentarea generală a proiectului

a. Autor al inițiativei legislative este Guvernul RM, autor nemijlocit - Ministerul Finanțelor, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 47(44) din Regulamentul Parlamentului.

b. Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art. 72 din Constituție și art.art. 6-11, 35 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.

c. Scopul promovării proiectului. Necesitatea elaborării proiectului de lege constă în ajustarea prevederilor Codului de procedură penală la prevederile proiectului de lege privind Serviciul Fiscal de Stat. Astfel, prin proiect se atribuie Serviciului Fiscal de Stat competența de organ constator în investigarea infracțiunilor economico-financiare, și anume art.241-242, 244, 244/1, 250-253 și 335/1 Codul de procedură penală.

În susținerea promovării proiectului autorul menționează că noile competențe ale Serviciului Fiscal de Stat vor contribui la consolidarea capacităților de administrare a impozitelor și taxelor și la dezvoltarea capacităților de prevenire în domeniul fiscal.

d. Suficiența argumentării. Cu referire la suficiența argumentării proiectului menționăm că o parte din argumentele autorului sunt de ordin general care nu reflectă de deplin capacitățile funcționale și organizatorice ale Serviciului Fiscal de Stat în investigarea infracțiunilor economico-financiare, iar o parte din argumente nu sunt relevante din punct de vedere al condițiilor care a au impus elaborarea acestuia, cum ar fi executarea Planului național de acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere Republica-Moldova – Uniunea Europeană.

Astfel, reieșind din deficiențele și riscurile identificate în raportul de expertiza anticorupție privind Serviciul Fiscal de Stat, în mod special la capitolul competențele funcționale ale autorității în constatarea infracțiunilor economico-financiare, menționăm că proiectul nu justifică pe deplin necesitatea promovării proiectului.

1.2 Fundamentarea economico-financiară a proiectului

Fundamentarea economico-financiară lipsește, deși prevederile proiectului presupun cheltuieli financiare.

1.3 Promovarea sau prejudicierea intereselor de grup ori individuale, în lipsa unei justificări a interesului public

Prevederile proiectului promovează interesele Serviciului Fiscal de Stat. Însă, reieșind din faptul că noile competențe ale Serviciului Fiscal de Stat în investigarea infracțiunilor economico-financiare nu sunt suficient fundamentate din punct de vedere funcțional și organizațional, există riscul prejudicierii interesului public.

2. Evaluarea compatibilității proiectului cu standarde anticorupție

Proiectul supus expertizei nu reglementează expres domeniul anticorupție, motiv din care compatibilitatea acestuia cu standardele internaționale anticorupție nu este evaluată. Totodată, date fiind obiecțiile expuse în acest raport cu privire la neîntreținerea rigorilor de expertiză anticorupție, considerăm proiectul insuficient compatibil cu standardele naționale anticorupție.

Asigurarea transparenței în procesul decizional. La momentul efectuării expertizei anticorupție, proiectul a fost regăsit pe pagina web a autorului conform prevederilor Legii privind transparența în procesul decizional nr. 239-XVI din 13.11.2008.

II. EVALUAREA ÎN FOND A PROIECTULUI

1. Formulări lingvistice ambigue

Textul proiectului corespunde tehnicii legislative și normative, regulilor limbajului și expresiei juridice.

2. Conflicte ale normelor de drept

Nu sînt identificate conflicte ale normelor de drept, capabile să genereze coruptibilitate.

3. Norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb

Nu sînt identificate norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb, capabile să genereze coruptibilitate.

4. Discreții excesive ale autorităților publice

Obiecție de ordin general la proiect.

Cu referire la atribuirea competenței Serviciului Fiscal de Stat de a investiga/instrumenta infracțiunile economico-financiare reiterăm poziția expusă în raportul de expertiză anticorupție privind Serviciul Fiscal de Stat. Astfel, potrivit art.73 din Codul de procedură penală drept organe de constatare sînt: poliția; Poliția de Frontieră; Centrul Național Anticorupție; Serviciul Vamal; Serviciul de Informații și Securitate etc., ceea ce denotă că acestea sunt „organe de drept” cu competențe de urmărire penală, care includ subdiviziuni speciale, resurse umane pregătite din punct de vedere al activității speciale de investigații (în condițiile Legii 59/2012 privind activitatea specială de investigații) și alte aspecte procedurale, pe cînd Serviciul Fiscal de Stat nu este organ de drept, ci un organ al administrației publice care asigură administrarea fiscală.

Mai mult decît atît, în condițiile articolului menționat mai sus organele constatatoare au dreptul să rețină făptuitorul, să ridice corpurile delictelor, să solicite informațiile și documentele necesare pentru constatarea infracțiunii, să citeze persoane și să obțină de la ele declarații, să procedeze la evaluarea pagubei și să efectueze orice alte acțiuni care nu suferă amîinare, cu întocmirea proceselor-verbale în care se vor consemna acțiunile efectuate și circumstanțele constatate, ceea ce presupune o serie de acțiuni/măsuri speciale de investigație, în condițiile Legii 59/2012 privind activitatea specială de investigații, ceea ce, în opinia noastră, excede esențial misiunea/sarcina de bază a Serviciului Fiscal de Stat, și anume asigurarea administrării fiscale și administrarea altor venituri la bugetul public național, prin crearea de condiții contribuabililor pentru conformare la respectarea legislației în domeniul fiscal. Totodată, menționăm că acordarea competenței Serviciului Fiscal de Stat de a constata infracțiuni economico-financiare contravine statutului subiectului – funcționar public (persoană fizică numită, în condițiile legii într-o funcție publică), atribuit prin proiectul de lege.

De asemenea, atribuirea Serviciului Fiscal de Stat competenței de organ constator pentru infracțiunile economico-financiare contravine prevederilor Legii nr.98 din 04.05.2012 privind administrarea publică centrală de specialitate care stabilește că Serviciul de stat este o structură organizațională separată în sistemul administrativ al unui minister care se constituie pentru „prestarea serviciilor publice administrative” (de înregistrare de stat, de eliberare a actelor etc.). Drept urmare, constatăm că prin competența dată Serviciului Fiscal de Stat își excede competențele funcționale instituite prin Codul fiscal, și anume exercitarea controlului asupra respectării legislației fiscale, asupra calculării corecte, vărsării depline și la timp la buget a sumelor obligațiilor fiscale.

În contextul analizei expuse, conchidem că atribuirea Serviciului Fiscal de Stat competența de organ constator contravine cadrului legal în vigoare.

Recomandarea: Se recomandă autorului de a analiza suplimentar competența Serviciului Fiscal de Stat în instrumentarea infracțiunilor economico-financiare, prin prisma obiecțiilor expuse mai sus, întrucît în varianta propusă contravine cadrului legal. Această obiecție este valabilă în tot cuprinsul proiectului.

5. Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor persoanelor

Nu sînt identificate cerințe excesive, care să depășească cadrul rezonabil pentru realizarea drepturilor sau obligațiilor subiecților vizați.

6. Accesul limitat la informație, lipsa transparenței

Textul proiectului nu necesită a fi evaluat prin prisma accesului la informație sau asigurării

transparenței.

7. Lipsa sau insuficiența mecanismelor de control

Implementarea prevederilor proiectului nu presupune aplicarea cărorva mecanisme suplimentare de control.

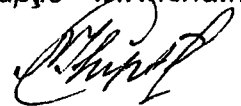
8. Responsabilitate și sancțiuni necorespunzătoare

Proiectul nu implică careva responsabilități și nu necesită referințe exprese la responsabilitate și sancțiunile aplicate pentru încălcarea prevederilor sale.

Expertiza a fost efectuată în temeiul Regulamentului cu privire la organizarea procesului de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, adoptat prin Hotărîrea Guvernului nr. 977 din 23.08.2006, în condițiile Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin ordinul directorului Centrului Național Anticorupție nr. 62 din 19.04.2013, de către

Natalia Cheptea
inspector principal al Direcției legislație și expertiză anticorupție
20 Aprilie 2016

*Prezentul raport este publicat pe pagina oficială a
Centrului Național Anticorupție - www.cna.md*

**Anexa la raportul de expertiză anticorupție
asupra nivelului coruptibilității proiectului**

conform Legii privind completarea Codului de procedură penală nr.122 din 14 martie 2005 (art.95, 262, 275)

Nr.	Norma	Factori de coruptibilitate și alte obiecții	Analiza	Recomandarea
1	Obiecție de ordin general la proiect.	Competența de a aplica prevederea/luarea deciziei fără criterii clare	<p>Cu referire la atribuirea competenței Serviciului Fiscal de Stat de a investiga/instrumenta infracțiunile economico-financiare reiterăm poziția expusă în raportul de expertiză anticorupție privind Serviciul Fiscal de Stat. Astfel, potrivit art.73 din Codul de procedură penală drept organe de constatare sînt: poliția; Poliția de Frontieră; Centrul Național Anticorupție; Serviciul Vamal; Serviciul de Informații și Securitate etc., ceea ce denotă că acestea sunt „organe de drept” cu competențe de urmărire penală, care includ subdiviziuni speciale, resurse umane pregătite din punct de vedere al activității speciale de investigații (în condițiile Legii 59/2012 privind activitatea specială de investigații) și alte aspecte procedurale, pe cînd Serviciul Fiscal de Stat nu este organ de drept, ci un organ al administrației publice care asigură administrarea fiscală.</p> <p>Mai mult decît atît, în condițiile articolului menționat mai sus organele constatatoare au dreptul să rețină făptuitorul, să ridice corpurile delictive, să solicite informațiile și documentele</p>	Se recomandă autorului de a analiza suplimentar competența Serviciului Fiscal de Stat în instrumentarea infracțiunilor economico-financiare, prin prisma obiecțiilor expuse mai sus, întrucît în varianta propusă contravine cadrului legal. Această obiecție este valabilă în tot cuprinsul proiectului.

necesare pentru constatarea infracțiunii, să citeze persoane și să obțină de la ele declarații, să procedeze la evaluarea pagubei și să efectueze orice alte acțiuni care nu suferă amânare, cu întocmirea proceselor-verbale în care se vor consemna acțiunile efectuate și circumstanțele constatate, ceea ce presupune o serie de acțiuni/măsurile speciale de investigație, în condițiile Legii 59/2012 privind activitatea specială de investigații, ceea ce, în opinia noastră, excede esențial misiunea/sarcina de bază a Serviciului Fiscal de Stat, și anume asigurarea administrării fiscale și administrarea altor venituri la bugetul public național, prin crearea de condiții contribuabililor pentru conformare la respectarea legislației în domeniul fiscal. Totodată, menționăm că acordarea competenței Serviciului Fiscal de Stat de a constata infracțiuni economico-financiare contravine statutului subiectului – funcționar public (persoană fizică numită, în condițiile legii într-o funcție publică), atribuit prin proiectul de lege. De asemenea, atribuirea Serviciului Fiscal de Stat competenței de organ constatator pentru infracțiunile economico-financiare contravine prevederilor Legii nr.98 din 04.05.2012 privind administrarea publică centrală de specialitate care stabilește că Serviciul de stat este o structură organizațională separată în sistemul administrativ al unui minister care se constituie pentru „prestarea serviciilor publice administrative” (de înregistrare de stat, de eliberare a actelor etc.). Drept urmare, constatăm că prin competența dată Serviciului Fiscal de Stat își excede competențele

<p>funcționale instituite prin Codul fiscal, și anume exercitarea controlului asupra respectării legislației fiscale, asupra calculării corecte, vărsării depline și la timp la buget a sumelor obligațiilor fiscale. În contextul analizei expuse, conchidem că atribuirea Serviciului Fiscal de Stat competența de organ constatatator contravine cadrului legal în vigoare.</p>	
--	--